

DRŽAVNA TEKSTILNA ŠOLA V KRANJU
(Jugoslavija, Dravska banovina)

1.
IZVEŠTJE
1931

IZDALO IN ZALOŽILO
RAVNATELJSTVO DRŽ. TEKSTILNE ŠOLE V KRANJU

DRŽAVNA TEKSTILNA ŠOLA V KRANJU
(Jugoslavija, Dravska banovina)

1.
IZVESTJE
1931

IZDALO IN ZALOŽILO
RAVNATELJSTVO DRŽ. TEKSTILNE ŠOLE V KRANJU

Vsebina

- I. Ustanovitev tekstilne šole.
- II. Učiteljski zbor.
- III. Letopis.
- IV. Učni načrt.
- V. Poučne ekskurzije.
- VI. Vzdrževanje šole.
- VII. Šolske organizacije.
- VIII. Seznam učencev.
- IX. Večerni tečaj.
- X. Razglas.

I.

Ustanovitev tekstilne šole

Tekstilna industrija v Jugoslaviji se je posebno krepko razvila, v pokrajini dravske banovine najbolj v Kranju. Vzpono z razvojem industrije pa je vedno bolj naraščala potreba, ustanoviti tudi tekstilno šolo. Kajti domače tovarne so navezane skoraj izključno le na tujezemske strokovnjake, ker domačini nimajo prilike, da bi se strokovno izobrazili. Prešernova beseda »Le tujcem sreče svit se v Kraj'ni žari« je po sto letih še vedno trpka resnica. Ni krivda mlade države, rojene v bolečinah svetovne vojne. Vsepovsod se kaže krepka volja, da hoče osvobodjeni narod razviti svoje moči, njegovo stremljenje pa krepko podpira državna uprava. Ministrstvo za trgovino in industrijo, banska uprava dravske banovine in bivši ljubljanski oblastni odbor, kranjsko mestno predstojništvo in vodilne osebnosti domačih tekstilnih podjetij so s složnim delom zgradili v Kranju novo državno tekstilno šolo, ki izpričuje z uspehi prvega leta, da se bo lepo razvijala v prid narodu, državi in socialno dvignila zlasti domače delavstvo.

Kranjski mestni občinski odbor je začel akcijo za ustanovitev tekstilne šole že leta 1925. Na občinski seji dne 13. novembra 1925. je predlagal občinski odbornik **Franjo Sirc**, naj sprejme občina v svoj delovni program ustanovitev tkalske in pletilske šole. Občinski odbor je soglasno pooblastil župana **Cirila Pirca**, naj se sporazumno z mestnim starešinstvom pogaja z merodajnimi faktorji glede pripravljanih del za ustanovitev imenovane šole. Dosegel je pogodbo med kranjsko mestno občino in kranjsko »Mestno hranilnico«, na podlagi katere je zgradila hranilnica šolsko poslopje že do meseca novembra naslednjega leta (1926), a občina bi plačevala stroške za vzdrževanje poslopja. Tekstilna tovarna »Jugočeska« pa se je zavezala podpirati šolo z izdatnimi subvencijami.

Ko je pa na občinski seji dne 16. novembra 1926. zavrnila večina odbornikov postavko proračuna 42.500 Din za ubikacije, za razsvetljava in kurjavo, se je s tem nadaljnja gradba ustavila in poslopje je ostalo dograjeno le v sirovem stanju še 4 leta.

Vse je kazalo, da ne bo mogoče doseči tekstilne šole. Tedaj je znova začel akcijo občinski svetnik **dr. Beno Sabothy** in je na

občinski seji dne 18. julija 1928. predlagal v imenu mestnega predstojništva prošnjo na ministrstvo za trgovino in industrijo in predlog obširno utemeljil: V Kranju se je razvila že tako velika tekstilna industrija, da zaposluje že blizu 3.000 delavcev. Podjetja se stalno razvijajo in se še vedno ustanavljajo tudi nova. Tekstilna šola v Kranju je zato nujno potrebna in bo imela pri takem razvoju industrije tudi siguren uspeh, kajti njeni absolventi bodo prav lahko dobili v domačih podjetjih primerne službe, katere opravljajo danes skoro izključno le dobro plačani tujci. — Predlog je bil soglasno sprejet.

V tem se je začela zanimati za ustanovitev šole tudi ljubljanska oblastna samouprava. Oblastni komisar **dr. M. Natlačen** je sklical dne 3. aprila 1929. o tem vprašanju anketo, o kateri je obširno poročal kranjskemu občinskemu odboru župan **Ciril Pirc** v seji dne 16. aprila. Posebno se je zavzela za šolo kranjska tekstilna industrija, predvsem »Jugočeska« in njen ravnatelj **Maks Horwitz**. Ljubljanska oblastna samouprava je imela trdno voljo, ustanoviti v Kranju tekstilno šolo že do septembra 1929. Dala je domačim strokovnjakom štipendije za izpopolnitev strokovnega znanja in za proučevanje ustroja tekstilnih zavodov v inozemstvu: v Čehoslovaški, Franciji, Belgiji, Nemčiji in Avstriji. Domačim strokovnjakom so pomagali pri organiziranju šole odlični tujezemski strokovnjaki z nasveti na podlagi svojih bogatih izkušenj, zlasti profesorji tehniške visoke šole v Brnu: **prof. ing. Bohumil Vlček**, **prof. Gustav Ulrich** in **prof. dr. Oswald Richter**.

Za ustanovitev šole je predlagal ljubljanski oblastni odbor v svojem proračunu 500.000 Din. Akcijo je podpiral z vso vnemo referent pri obl. odboru **dr. Juro Adlešič**.

Po likvidaciji oblastne samouprave je prevzela del njenih obveznosti kr. b. uprava **dravske banovine**. V njenem imenu so vodili pripravljalna dela s posebno vnemo banov pomočnik **dr. Otmar Pirkmajer**, načelnik za trgovino obrt in industrijo **dv. svetnik dr. Rudolf Marn** in inspektor za strokovne šole **prof. Mihael Presl**. V proračunu za l. 1930/31 je določila kr. banska uprava 100.000 Din in uspešno podpirala akcijo za ustanovitev **državne tekstilne šole**.

Končno veljavno in pravno podlago za ustanovitev šole je izdalo

ministrstvo za trgovino in industrijo

z odlokom I. Br. 4632/VII./929 z dne 14. maja 1930, ko je ugodno rešilo prošnjo kranjske mestne občine:

»Imajući u vidu značaj stručnog spremanja omladine u raznim granama industrije i zanatstva u cilju unapređenja celokupne naše privrede, a na osnovu čl. 1. stav. 1., čl. 2., čl. 3. stav. 1. i čl. 4. Zakona o Zanatskim školama

r e š a v a m :

Da se v Kranju otvori Stručna tekstilna škola u cilju spremanja omladine za razne grane tekstilne struke s tim da rad ove škole odpočne

1. septembra 1930,

a u toku školske 1929/30 godine, da se izvrše sve potrebne predradnje za rad.

Da gradska Opština u Kranju stavi na raspolaganje potrebnu zgradu, osvetljenje i ogrev.

Naređujem Odseku za Trgovinsku i Zanatsku Nastavu, da ovo rešenje izvrši i ovlašćujem ga, da propiše školska pravila sa nastavnim planom i programom rada.

Ministar
Trgovine i Industrije
Juraj Demetrović l. r.

Po ministrskom odluku je razpisala kr. b. uprava dravske banovine mesto upravitelja in pet učnih mest na drž. tekstilni šoli v Kranju za šol. leto 1930/31 (VIII. No. 4513, 12. junija 1930). Za pomožno moč pri organiziranju nove šole pa je imeovala poseben

Pripravljalni odbor za ustanovitev tekstilne šole v Kranju.

Konstituiral se je na svoji prvi 1. seji 8. VII. 30.: predsednik župan **Ciril Pirc**, podpredsednik ravnatelj »Jugočeske« **Maks Horwitz**, tajnik **dr. ing. Franjo Kočever**; odborniki: inspektor strokovnih šol dravske banovine **prof. Mihael Presl**, tovarnar in občinski svétnik **Makso Fock**, gradb. svétnik **ing. Franc Emmer**.

Odborova naloga je bila, dovršiti šolsko poslopje z adaptacijo učilnic in delavnic, urediti vprašanje vzdrževalnine, najemnine itd. V njegovem delu ga je vsestransko podpiral srezki načelnik vl. svétnik **Josip Znidarčič**.

Z odlokom VIII. No. 5144 dne 19. julija 1930 je sporočila kranjski mestni občini kr. banska uprava, da bo banovina prispevala 50% letne najemnine za učne prostore tekstilne šole, začasno za prva 3 šolska leta, in je pozvala kranjsko mestno občino, naj sklene z »Mestno hranilnico« najemno pogodbo in jo predloži v odobritev. V smislu ministrskega odloka z dne 14. maja pa naj se občina tudi zaveže, da bo plačevala razsvetljavo in kurjavo te šole.

Kranjska »Mestna hranilnica« je predložila dne 30. julija 1930 občini predlog najemne pogodbe za šolsko poslopje in ji sporočila, da bo dogradila poslopje in ga prepustila občini za

dobo 18 let, ako se občina obveže, da bo plačevala letno najemnino Din 88.000. — Pogodba bodi za obe stranki neodpovedljiva za dobo 18 let.

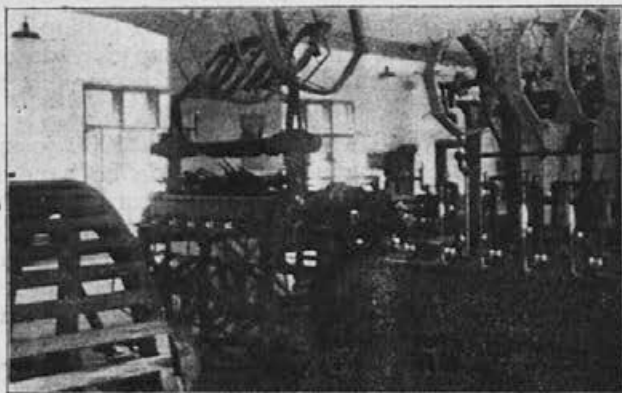
Na podlagi teh dopisov je predlagal v imenu mestnega starešinstva dr. B. Sabothy na občinski seji dne 31. julija 1930, naj se pooblasti občinsko predstojništvo, da sklene z »Mestno hranilnico« predloženo najemno pogodbo in izposluje pri banski upravi odobritev. Občinski odbor je predlog odobril.

Kr. b. uprava dravske banovine je pozvala (z dopisom VIII. No. 5725 dne 20. avg. 1930) pripravljalni odbor, naj prekrbi za novo šolo najpotrebnejšo opremo in mu nakazala za to kredita Din 100.000. — Za komisijskega overovatelja je pooblastila kranjskega srezkega načelnika Josipa Znidarčiča, podpredsedniku pripravljalnega odbora ravnatelju Maksu Horwitzu pa poverila pogajanja za nakup strojev. Z zagotovilom, da se bo šola otvorila v rednem terminu, je poverila drju. ing. Fr. Kočevarju in ing. Janezu Jezeršku nalogo, dajati interesentom za vstop v tekstilno šolo potrebna pojasnila glede pogojev za vpis itd. Na podlagi tega dopisa banske uprave je objavil pripravljalni odbor v časopisih 29. avg. oglas za sprejem v I. letnik prvih gojencev nove tekstilne šole.

Z razpisom VIII. No. 6092 dne 5. septembra 1930 je pooblastila banska uprava drja. ing. **Franja Kočevarja** za vršilca dolžnosti direktorja tekstilne šole in nakazala prvo dotacijo za kritje pisarniških in manipulativnih stroškov v znesku Din 5.000.

Vodstvo šole je nato odobrilo prijave kandidatov za sprejem v I. letnik in določilo za dan 10. septembra sprejemne izpite.

Drž. tekstilna šola v Kranju je začela tedaj resnično živeti. Tako ima naša država zdaj dve tekstilni šoli: v Leskovcu, kjer se koncentrira v glavnem industrija volne, in v Kranju, kjer je glavno težišče industrije za bombaž.

Pripravljalni tkalski stroji

II.

Učiteljski zbor

a) člani rednega učiteljskega zbora.

Dr. ing. Kočevar Franjo, imenovan od kr. banske uprave dravske banovine z odlokom VIII. No. 6092 dne 5. septembra 1930 za vršilca dolžnosti šolskega direktorja; z odlokom ministrstva za trgovino in industrijo I., br. 29.291/0 z dne 25. septembra 1930 imenovan za vršilca dolžnosti šolskega upravitelja.

Poučeval je: nauk o tekstilnem materijalu 3 ure, kemično enciklopedijo 2 uri, prvo pomoč v neugodah in higijeno 1 uro; v 1. polletju tudi slovenščino 2 uri, nemščino 2 uri, aritmetiko 1 uro in trgovinstvo 2 uri; vodil in poučeval je tudi v večernih tečajih 4 ure; vsega skupaj tedensko 17 (10) ur.

Stupica Maks, začasni predmetni učitelj, imenovan z odlokom ministrstva za trgovino in industrijo I. No. 29.292/0 dne 25. septembra 1930.

Poučeval je: mehaniko in strojeslovje 1 uro, tehnologijo tkalstva 4 ure, dekompozicijo tkanin 4 ure, strojno risanje 2 uri, telovadbo 2 uri; v 1. polletju tudi geometrijo in opisno geometrijo 2 uri. V večernih tečajih 4 ure. Vsega skupaj tedensko 19 (17) ur. — Razredni staresina in knjižničar učiteljske knjižnice.

Zupančič Otmar, začasni strokovni učitelj, imenovan z odlokom min. za trgovino in industrijo I. No. 29.292/O dne 25. sept. 1930.

Poučeval je: vezave 4 ure, strokovno risanje 2 uri, strokovno računstvo 1 uro, prostoročno in dekorativno risanje 2 uri, praktične vaje (ključavničarstvo, ročno in strojno tkalstvo) 9 ur; v večernih tečajih 4 ure. Vsega skupaj tedensko 22 ur. Rokovalec z materijalom.

Redni učiteljski zbor je bil razen pouka v polnem obsegu zaposlen pri organiziranju šole, opremi delavnic, zbirk, učil in skript radi pomanjkanja primernih učnih knjig.

b) honorarna učiteljja.

Dr. Dolar Simon, profesor drž. realne gimnazije v Kranju, po razpisu kr. banske uprave dravske banovine 24. XI. 1930, VIII. No. 7021/1 in z dovoljenjem prosvetnega ministrstva S. n. br. 43.007/30 dne 5. januarja 1931, postavljen z odlokom min. za trgovino in industrijo o. od. br. 13. 981/N dne 8. junija 1931 za honorarnega učitelja drž. tekstilne šole v Kranju.

Poučeval je v 2. polletju: aritmetiko 1 uro, geometrijo in opisno geometrijo 2 uri, trgovinstvo 2 uri; skupaj tedensko 5 ur.

Kolar Ivan, profesor drž. realne gimnazije v Kranju, po razpisu kr. banske uprave dravske banovine 24. XI. 1930, VIII. No. 7021/1 in z dovoljenjem prosvetnega ministrstva S. n. br. 43.008/30 dne 5. januarja 1931, postavljen z odlokom min. za trgovino in industrijo o. od. br. 13. 981/N dne 8. junija 1931 za honorarnega učitelja drž. tekstilne šole v Kranju.

Poučeval je v 2. polletju: slovenščino 2 uri, nemščino 2 uri, skupaj tedensko 4 ure.

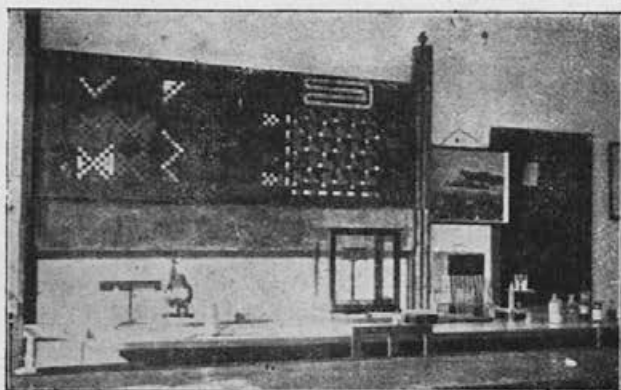
c) privatna učiteljica.

Vedral Ljudmila, suplent drž. ž. učiteljišča v Mariboru, je poučevala v privatnem tečaju češčino 2 tedenski uri.

Služitelji.

Rakovec Karol, služitelj do 1. marca 1931, je na lastno prošnjo izstopil iz službe.

Dolenc Ivan, služitelj dnevničar od 1. aprila 1931 na podlagi odloka kr. b. uprave dravske banovine I. No. 3944/7 dne 21. V. 1931.

Učilnica

III.

Letopis

šolskega leta 1930/31

Dne 10. septembra so se vršili (v prostorih drž. realne gimnazije) sprejemni izpiti kandidatov za I. letnik.

15. septembra je bilo vpisovanje kandidatov, ki so uspešno dovršili sprejemni izpit. Sprejetih je bilo 20 rednih učencev. Dvema kandidatoma je dovolila kr. banska uprava sprejem še naknadno.

16. septembra se je začelo šolsko leto z otvoritveno službo božjo v mestni farni cerkvi. Po objavi šolskih predpisov in urnika so si ogledali učenci pod vodstvom učiteljskega zbora tekstilno tovarno »Jugočesko«.

17. septembra se je začel redni pouk. Ker še niso bili učni prostori tekstilne šole dovršeni, se je moral vršiti pouk prvi teden v skrčenem obsegu, tedensko 30 ur, začasno v prostorih drž. real. gimnazije od 13. do 18. ure (do 20. septembra).

22. septembra se je preselila šola v Narodni dom, v prostore drž. puškarske šole, ko se je ta preselila iz Kranja v Užice. Pouk se je poslej vršil redno dopoldne in popoldne tedensko 38 ur.

16. oktobra so se začeli večerni tečajji za tekstilno delavstvo in druge interesente.

3. novembra (z odlokom I. br. 30.264) je odobrilo ministristvo za trgovino in industrijo učni načrt.

10. novembra je bila 1. redovalna konferenca.

13. novembra je inspiciral šolo inspektor za strokovne šole v dravski banovini prof. Mihael Presl.

15. novembra se je dopolnil predmetni urnik še za 6 tedenskih ur, tako da se je poslej vršil pouk v **popolnem** obsegu tedensko 44 ur, in sicer vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, izvzemši ob sobotah popoldne.

1. decembra je praznovala šola državni praznik Narodnega ujedinjenja in ni bilo pouka.

17. decembra je praznoval zavod rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra Prvega.

2. redovalna konferenca.

23. decembra (z odlokom VIII. No. 8109) je odobrila kr. b. uprava dravske banovine pouk telovadbe, ki jo je predlagal učiteljski zbor na prošnjo učencev. Vršila se je ob sobotah od 14. do 16. ure v sokolski telovadnici pod okriljem kranjskega Sokolskega društva.

Od 24. decembra do 15. januarja so trajale božične počitnice.

30. januarja se je vršila 3. redovalna in sklepna konferenca za 1. polletje.

1. februarja se je preselila šola iz Narodnega doma za stalno v poslopje kranjske »Mestne hranilnice«, zgrajeno in opremljeno za tekstilno šolo. V novem poslopju so se vršili poslej tudi večerni tečaji.

S pričetkom 2. polletja (3. febr.) sta prevzela nekaj predmetov kot honorarna učitelja tekstilne šole dr. Simon Dolar in Ivan Kolar, profesorja drž. realne gimnazije.

4. febr. je praznoval zavod dan J. J. Strossmayerja. Slavnostni govor je imel dr. ing. Fr. Kočevar.

24. febr. je pregledala zdravnica šolske poliklinike dr. T. Pance - Kenkova zdravstveno stanje učencev.

3. marca je drugič inspiciral delovanje šole inspektor za strokovne šole prof. Mihael Presl.

14. marca je bila 4. redovalna konferenca.

24. marca je pregledala šolska zdravnica učne prostore s higijenskega vidika.

25. marca. Odredba o kadrskem roku. Komanda ljubljanskega vojnega okroga je sporočila, da imajo absolventi kranjske tekstilne šole ugodnosti za dijaški skrajšani kadrski rok. Oni dijaki pa, ki so dosegli vojaško obveznost že v dobi študija, morajo posebej prositi, ako želijo, da jim pristojna vojaška oblast preloži kadrski rok na poznejši čas. Priložiti morajo izpričevalo, na podlagi katerega so bili sprejeti v tekstilno šolo, in potrdilo, da so redni učenci drž. tekstilne šole.

Od 2. do 15. aprila so trajale velikonočne počitnice.

1. maja je bila 5. redovalna konferenca.

23. maja je tretjič inspiciral šolo inspektor strokovnih šol prof. Mihael Presl. Ugotovil je lepe uspehe novoustanovljene šole.

30. maja so priredili dijaki na lastno inicijativo spominsko uro v počastitev Franceta Levstika k bližajoči se stoletnici njegovega rojstva. Uvodno besedo o pomenu dijaškega slavlja in predavanje o Fr. Levstiku je imel dijak Črtomir Zorec; dijaki so recitirali 6 odlomkov iz Levstikovih del.

3. junija je napravila šola majniški izlet, združen s poučno ekskurzijo v tekst. tovarno »Stora« in na ljubljanski velesejem.

Od 11. do 27. junija se je podaljšal redni pouk (na predlog učiteljskega zbora in z odobritvijo kr. banske uprave), da se nadoknadijo zamude, nastale radi dolgotrajnih počitnic.

Od 18. do 21. junija so bili na ekskurziji v Kranju učenci II. in III. letnika drž. tekstilne šole v Leskovcu. Ogledali so si tudi naš zavod in v spremstvu z našimi dijaki so si ogledali Leskovčani razne tekstilne tovarne.

20. junija je bila 6. redovalna konferenca.

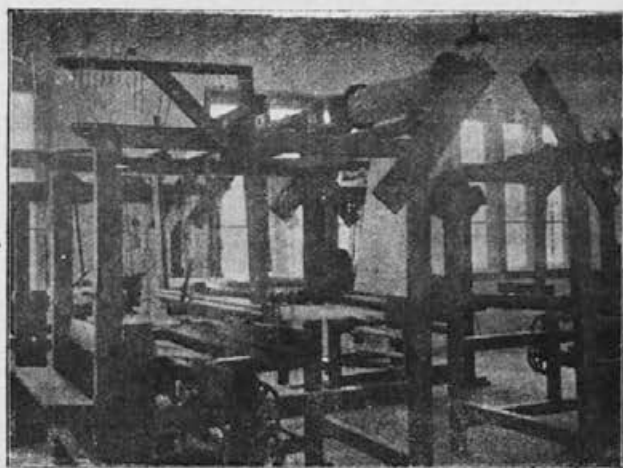
23. je določila konferenca učiteljskega zbora učni načrt za prihodnje šolsko leto, predmetni učitelji pa bodo sestavili vsak za svoj predmet podroben delovni načrt.

25. je določila zaključna konferenca letne ocene o uspehu učencev.

27. junija se je zaključilo šolsko leto na slovesen način. Dr. ing. Fr. Kočever je spregovoril učencem besedo o pomenu novoustanovljene šole in o rezultatih prvega leta, nato pa prof. Ivan Kolar o zgodovinskem pomenu Vidovega dne za narod in državo ter o Vidovem dnevu kot važnem mejniku za dijaštvo na življenskem razpotju. — V mestni farni cerkvi se je udeležil zavod korporativno slovesnega rekviema za vidovdanske žrtve. Po končanih slovesnostih so prejeli učenci letna izpričevala.

Za počitniško dobo so sprejela razna tekstilna podjetja absolvente I. letnika v 6 tedensko prakso.

Velike počitnice trajajo do 31. avgusta.

Ročna tkalnica

IV.

Učni načrt

P r e d m e t	Število tedenskih ur			
	I. letnik		II. letnik	
	1. se- mester	2. se- mester	1. se- mester	2. se- mester
Narodni jezik	2	2	2	2
Nemški jezik	2	2	2	2
Aritmetika	1	1	—	—
Geometrija in opisna geometrija	2	2	—	—
Strojeslovje	2	2	2	2
Trgovinstvo	2	2	1	2
Tehniška fizika	2	2	1	—
Kemična enciklopedija	2	2	—	—
Prva pomoč v nezgodah in higijena	1	—	—	—
Organizacija tekstilnih tovarn	—	—	—	2
Nauk o tekstilnem materialu	2	2	—	—
Predilstvo	—	—	2	1
Ročno tkalstvo	1	—	—	—
Mehanično tkalstvo	3	3	4	4
Vezave	4	4	4	4
Dekompozicija tkanin	4	4	4	4
Strokovno računstvo	1	1	—	—
Pletilstvo	—	—	1	—
Kemična tehnologija vlaknin	—	—	3	3
Apraterski stroji	—	—	1	1
Strojno risanje	2	2	—	—
Strokovno risanje	2	2	2	2
Vzorčno in dekorativno risanje	2	2	2	2
Preizkušanje tekstilnega materiala	—	—	1	—
Vaje iz ključavničarstva	1	1	—	—
Vaje iz ročnega tkanja	3	3	2	2
Vaje iz strojnega tkanja	3	4	10	10
Vaje iz tekstilne kemije in barvarstva	—	—	—	1
Telovadba	2	2	2	2
Skupaj tedenskih ur	46	46	46	46

Med počnicami morajo učenci prakticerati najmanj 6 tednov v kaki tekstilni tovarni.

Namen šole je, vzgojiti strokovnjake za tekstilno industrijo, predvsem dobre tehniške uradnike.

V.

Poučne ekskurzije

1) 16. septembra v tekstilno tovarno »Jugočesko« v **Kranju**.

2) 26. oktobra v predilnico in tkalnico bombaža tvrdke »Glazmann in Gassner« v **Tržiču**.

3) 27. oktobra v **Begunjah** v manjše tkalnice in predilnice mikane volne.

4) 27. nov. v **Ljubljani** v tvornico pletenin Dragotina Hribarja in v tvornico tkanin in pletenin tvrdke »Kunc & Co«; še isti dan v **Jaršah** v »Industrijo platnenih izdelkov«.

5) od 13. do 17. aprila na petdnevni ekskurziji. v **Celju** v tekstilne tovarne »Metka« in »Bergman in drug«; v **Št. Pavlu** pri Preboldu v tovarno »Mauthner«; v **Mariboru**: pri trvdkah »Doctor in drug«, »Hutter in drug« in v tovarno svilenih izdelkov »Thoma«; v **Varaždinu**: v »Mariborsko mehanično tkalnico«, v »Varaždinsko tvornico svile«, v »Tivar« (tekstilna industrija Varaždin); v **Oroslavlju** v »Preslico«, v »Zagorsko tvornico vunениh tkanina« in v »Prozorijo«; v **Zagrebu** v tovarno tvrdke »Hermana Pollacka sinovi«.

6) 3. junija v tekst. tovarno »Stora« v **Št. Vidu** in na velesejm.

7) Od 18. do 21. junija (skupno s tovariši iz tekstilne šole v Leskovcu) v **kranjske** tovarne: v »Jugočesko«, »Intex« in »Jugobruno«.

8) 24. junija v »Intex« (drugič).

9) 25. junija v tovarno Franja Sirca v **Stražišču** in v »Tekstilindus« v **Kranju**.

Vseh ekskurzij je bilo 9, v 13 različnih krajih v blizu 30 podjetjih.

Vsem cenjenim tvrdkam se zahvaljuje ravnateljstvo tekstilne šole na tem mestu še enkrat najtopleje za njihovo veliko naklonjenost ter moralno in gmotno podporo.

VI.

Vzdrževanje šole

a) denarna nakazila in podpore.

iz proračuna dravske banovine	Din 145.000.—
iz državnega proračuna (min. za trg. in ind.)	Din 31.236.74
»Delavska zbornica« v Ljubljani	Din 3000.—
»Zveza industrijcev« v Ljubljani je sklenila : (na predlog ravnatelja »Jugočeske« v Kranju g. Ma- ksa Horwitza), da bo pobirala od tekstilnih industrij- cev za vsake statve v obratu á 10 Din za kranjsko tekstilno šolo. Za ta sklad so darovali:	
»Jugočeska« d. d. v Kranju	Din 8.830
Glanzmann & Gassner v Tržiču	Din 6.420
Doctor in drug v Mariboru	Din 5.000
»Jugomautner« v Zagrebu	Din 5.000
Hutter in drug v Mariboru	Din 2.200
»Industrija platnenih izdelkov« v Jaršah	Din 1.750
»Thoma« v Mariboru	Din 1.040
»Intex« v Kranju	Din 1.000
»Tekstilna «v Kočevju	Din 380
Kunc & Co v Ljubljani	Din 280
	skupaj Din 31.900.—

Mesto vzorcev za šolo je darovala tvrdka

Hutter in drug v Mariboru Din 500.—

Dohodkov skupaj Din 211.636.74

b) podpore v blagu:

»Zavod za ženski domači obrt« v Ljubljani je po posredovanju
kr. banske uprave odstopil tekstilni šoli 4 ročne statve.

Ekonomat kr. banske uprave je izročil šoli večjo zalogo pisar-
niških potrebščin.

Tekstilne tovarne v Kranju so darovale:

»Jugobruna« 1 mehanične statve,

»Tekstilindus« 1 mehanične statve,

»Jugočeska«, »Intex« in »Tekstilindus«: prejo - osnovo, ročne statve, ročno snovalo, vzorce tkanin, prejo in drug različen materijal.

Kranjski trgovci so prispevali lepe kolekcije vzorcev in blaga za učne pripomočke pri strokovnih predavanjih.

Tvrdba »Siemens & Schuckert« v Berlinu je poklonila šoli 1 elektromotor 0.36 KW za pogon mehaničnih statev.

Tvrdba »Juganil« d. d. v Zagrebu je izposlovala pri tvrdki J. G. Farbenindustrie vzorce barvil in barvnih kolekcij.

Tujezemske tvrdke so dale šoli pri nakupu mehaničnih statev, pripravljalnih strojev (Schlafhorst) i. dr. precejšen popust (od 30-50%), za kar je posredoval ravnatelj »Jugočeske« Maks Horwitz, pooblaščen komisijski član za nakup strojev.

Za prihodnje šolsko leto je naročila šola več modernih tkalskih strojev, tako da se bodo delavnice še mnogo spopolnile.

c) podpore dijaštvu:

Kr. banska uprava je razpisala dne 3. dec. 1930 (z odlokom VIII. No. 6.789) pet štipendij mesečno à 300 Din.

Za letos je nakazala enkratno podporo v znesku 1.000 Din. Prejeli so à 200 Din sledeči dijaki: Demšar Štefan, Lampret Ivan, Pavlič Anton, Tomažič Jože in Vršič Stanko.

Za ekskurzije je darovala banska uprava 2.000 Din.

Dijaškemu podpornemu društvu sta darovali kranjska mestna občina 3.000 Din in tvrdba Glanzmann & Gassner 1.000 Din ustanovnine. Podporni člani so prispevali z letno članarino à 100 Din.

Vsem imenovanim in neimenovanim dobrotnikom, ki so na kakoršenkoli način podpirali ustanovitev in početno delovanje tega prepotrebnega zavoda, izreka vodstvo najtoplejšo zahvalo.

VII.

Šolske organizacije

1) Sokol kraljevine Jugoslavije. Šolska telovadba se je vršila pod okriljem kranjskega Sokolskega društva v sokolski telovadnici vsako soboto od 14. do 16. ure.

2) **Dijaška kuhinja** je dajala hrano po zelo znižani ceni 7 dijakom tekstilne šole.

3) »**Dijaško podporno društvo na drž. tekstilni šoli v Kranju**« se je ustanovilo z ustanovnim občnim zborom dne 2.

februarja 1931. na podlagi pravil, ki jih je odobrila kr. banska uprava dravske banovine z odlokom II. No. 32.084 dne 22. okt. 1930.

Društveni namen je:

Nuditi podporo revnim marljivim učencem, ki bi si ne mogli preskrbeti učnih pripomočkov iz svojih sredstev in bi se ne mogli udeleževati poučnih ekskurzij doma in v tujezemstvo; podpirati tekstilno dijaštvo pri nadaljnjem specijelnem izobraževanju; vzbujati tovariško vzajemnost in stanovsko zavest; v prostem času (zlasti o počitnicah) prirejati izlete, na katerih bi zbirali udeleženci narodno ornamentiko, se spoznavali s podeželskimi tkalci platna, jih navajali na racionalnejše delo in jih seznanjali s pridobitvami nove dobe; zbirati fond za ustanovitev višje tekstilne šole.

Člani: redni člani so dijaki tekstilne šole, podporni član je lahko vsak, kdor plača podporne prispevke, ustanovni član pa plača enkratni znesek 1000 Din (fizična oseba), ali 3.000 Din (juridična oseba).

Ako bi se društvo razšlo, hrani njegovo premoženje šolsko ravnateljstvo pet let za novo društvo, sicer pripade vse premoženje šoli, Dijaški kuhinji, predmeti zgodovinske vrednosti pa banskemu muzeju v Ljubljani.

Nadzornik društva je direktor tekstilne šole, pregledovalec računov pa prof. dr. S. Dolar.

Za velike zasluge pri ustanovitvi šole in podpiranja dijaštva je imenovalo društvo za častnega predsednika g. župana **Cirila Pirca**.

4) **Pomladek »Jadranske Straže«** podpira gmotno in moralno namen osrednjega društva. Poverjenik in nadzornik je razredni starešina Maks Stupica.

VIII.

Seznam učencev

I. letnik

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

Lampret Ivan, iz Stražišča pri Kranju
Vršič Stanko, iz Gradca (v Avstriji)

s prav dobrim uspehom:

Brezec Jožef, iz Begunj pri Cerknici
Demšar Štefan, iz Tržiča

Kalan Emil, iz Velesovega
Kodela Viktor, z Viča pri Ljubljani
Kurnik Bruno, iz Sevnice
Potočnik Lovro, iz Velikovca (v Avstriji)
Tomažič Josip, iz Rihemberka (v Italiji)
Tratnik Leopold, z Jesenic
Uranič Franc, iz Retja pri Trbovljah
Zorec Črtomir, iz Stične

z dobrim uspehom:

Popravljalni izpit imajo:

Berčič Stanislav, iz Stražišča (vezave)
Dacar Peter, iz Žihpolja v Avstriji (strok. računstvo)
Gunčar Vladimir, iz Klavč v Italiji, (strok. računstvo)
Kompare Viktor, iz Krepelj v Italiji, (strok. računstvo)
Pavlič Anton, z Glinc (nemščina)
Žigon Angelo, iz Sarajeva (nauk o tekst. materialu)

Niso izdelali:

Kogovšek Boris, iz Ljubljane
Ocepek Janez iz Kamnika
Rutar Edvin, iz Slapa ob Idriji (v Italiji)
Stegnar Rudolf, iz Podbrezja

IX.

Večerni tečaji

Za delavstvo tekstilnih podjetij in za druge interesente je organiziralo vodstvo šole z odobritvijo kr. b. uprave dravske banovine **večerne tečaje**.

Pouk se je vršil od 16. oktobra do 15. junija, tedensko 12 ur, in sicer ob delavnikih vsak večer od 19. do 21. ure; v 1. polletju v prostorih drž. real. gimnazije, v 2. polletju v novem poslopju tekstilne šole.

Predavali so člani učiteljskega zbora tekstilne šole, in sicer:

dr. ing. Kočvar Franjo: nauk o tekstilnem materialu (2 uri); kemijsko tehnologijo vlaknin (kemično enciklopedijo, barvarstvo in apreturo) 2 uri; (tečaj iz tega predmeta traja 2 leti.)

Stupica Maks: predilstvo (2 uri); strojeslovje (2 uri), [tečaj iz tega predmeta traja 2 leti.]

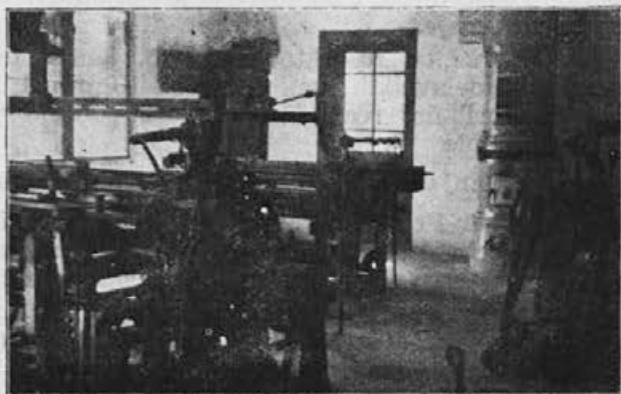
Župančič Otmar: tkalstvo (4 ure); [tečaj dve leti, 1. leto teorija, 2. leto teorija in praksa.]

Slušatelji dobe po dovršenih tečajih izkaze o obisku večernih tečajev, o uspehu in vedenju.

V tečaj se je priglasilo 56 slušateljev, izmed teh je bilo 48 rednih obiskovalcev.

Priglasili so se:

Arhar Ivan, Javornik pri Jesenicah	Mulej Ivan, Ponikva ob j. ž.
Benedik Martin, Gorenja Sava	Novak Franc, Sv. Valburga
Berčič Minka, Stara Loka	Oman Avgust, Kranj
Bohinjc Jožef, Pristava pri Tržiču	Oman Valentin, Stražišče
Dodič Viktor, Čirče	Pikš Janez, Olševk
Dolenc Franc, Sp. Bitnje	Pogačnik Marija, Kranj
Engelman Stanislav, Kranj	Palovšnik Franc, Lesce
Erbežnik Kristijan, Boh. Bistrica	Sedej Stanko, Selca
Ferjančič Henrik, Šmartno p. Kranju	Skubič Ivan, Slivnica
Fritz Erik, Pliberk (Avstrija)	Szulc Silvester, Pabjanice (Poljska)
Gašperlin Ivan, Kranj	Šilar Jožef, Zg. Bitnje
Golob Josip, Preserje	Šter Alojzij, Zgonik pri Trstu (It.)
Gros Franc, Stražišče	Štrekelj Franc, Kranj
Gros Ivan, Gorenja Sava	Štular Ciril, Ljubljana
Hajduković Franc, Pulj (Italija)	Šušteršič Ivan, Tacen
Janhar Franc, Gorje	Triller Janez, Virmaše
Jirsa Franc, Vamberk (Č. S. R.)	Tršan Feliks, Stanežiče
Kalan Franc, Dorfarje	Udovč Alojzij, št. Rupert
Kalan Janez, Jama	Varl Stefan, Kropa
Kanoni Avgust, Vič	Velikonja Franc, Zg. Bitnje
Kodrič Rudolf, Ribar pole (Č. S. R.)	Vidergar Ivan, Trbovlje
Kodrič Stanko, Stražišče	Vujčić Hugon, Gorica (Italija)
Korrath Gregor, Kranj	Zaletel Anton, Stražišče
Kovač Franc, Stara cerkev	Zerbst Gerhard, Pabjanice (Poljska)
Kozina Aleksander, Okroglo	Zerbst Helmuth, Konstantinovo,
Kožuh Franc, Gabrje pri Celju	Lódz, (Poljska)
Krek Leopold, Sutna	Zupan Josip, Kranj
Miklavčič Karel, Tržič	Danon Iso, Sarajevo.
Mrše Janez, Zapohe	

Mehanična tkalnica

X.

Razglas

A) Pogoji za sprejem na drž. tekstilno šolo v Kranju.

1) Učenci morejo biti samo redni; izrednih učencev ali privatistov šola ne sprejema.

2) Za vstop v I. letnik se morejo prigrasiti učenci, ki imajo pogoje za vstop v višjo srednjo ali višjo strokovno šolo; (t. j.: absolvirano nižjo srednjo šolo z nižjim tečajnim izpitom ali kvalifikacijo določeno po »Pravilniku o delovanju, redu in pouku na drž. tehniških srednjih šolah« čl. 60, odst. b in c).

3) Vsak priglaselec mora izpolniti **prijavnico** in jo kolkovati s kolkom za 5 Din. Prijavnice se dobe pri šolskem ravnateljstvu. Priložiti je treba: a) rojstni in krstni list, b) domovnico, c) zadnje šolsko spričevalo, č) [ako je kandidat že prakticiral v kakem podjetju] izkaz o praksi, d) [ako kandidat ni bil v prošlem letu redni učenec kake javne šole] npravstveno izpričevalo.

4) Prijavljeni kandidati za prvi letnik morajo napraviti **sprejemni izpit**, in sicer:

a) kandidati z malo maturo delajo samo psihotehniško preizkušnjo.

b) kandidati s kvalifikacijo, določeno po členu 60. b in c »Pravilnika o delovanju, redu in pouku na drž. tehniških srednjih šolah«, delajo izpit iz sledečih predmetov:

1) narodni jezik, 2) geometrija, 3) aritmetika, 4) fizika, 5) risanje; [snov iz teh predmetov se zahteva kakor za nižjo srednjo šolo, oz. za nižji tečajni izpit]; 6) psihotehniška preizkušnja.

5) Izmed kandidatov, ki so uspešno dovršili sprejemni izpit in dosegli v vseh pogojih najboljšo **skupno** oceno, sprejme

vodstvo 20 rednih učencev. Prednost imajo kandidati: a) ki so redno obiskovali večerne tečaje, b) s predhodno tovarniško prakso, c) prejšnje leto odklonjeni radi pomanjkanja prostora na zavodu.

B) Spored o pričetku novega šolskega leta 1931/32

1) **Prijave** kandidatov za I. letnik bo sprejemalo ravnateljstvo dne 1. in 2. septembra, (v opravičljivih primerih še 3. sept. dopoldne).

2) **Sprejemni izpiti** se bodo vršili 4. in 5. septembra od 9. do 12. ure.

3) **Popravljalni izpiti** se bodo vršili dne 1. in 2. septembra popoldne.

4) **Vpisovanje** v I. letnik bo 9. septembra od 9. — 12 ure, v II. letnik bo 9. septembra od 15.—17. ure.

5) Šolsko leto se bo pričelo 10. septembra s službo božjo ob 8. uri.

6) Redni šolski pouk se prične dne 11. septembra ob 8. uri.

V Kranju, na Vidov dan 1. 1931.

Ravnateljstvo
drž. tekstilne šole.

